

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43Cob/283/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713213297
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kmeťová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6713213297.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Kmeťovej a z členiek senátu JUDr. Drahomíry Dibdiakovej a JUDr. Márie Jamriškovej PhD. v právnej veci žalobcu CD Consulting s.r.o. Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, zast. advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4 proti žalovanej U. M., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX Y. XXX, o zaplatenie zmenkovej sumy 379,13 Eur istiny a príslušenstva, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 9C/89/2013-104 zo dňa 29. apríla 2015 jednohlasne takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 9C/89/2013-104 zo dňa 29. apríla 2015 m e n í tak, že návrh žalobcu zamieťa.

Žalovanej náhradu trov prvostupňového konania nepriznáva.

Žalobca je povinný nahradiť žalovanej na trovách odvolacieho konania sumu 22,50 Eur za zaplatený súdny poplatok.

odôvodnenie:

Okresný súd Zvolen napadnutým rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 379,13 Eur so zmenkovým úrokom vo výške 0,25% denne zo sumy 854,13 Eur od 14.04.2010 do 08.08.2010, zo sumy 827,13,- € od 09. 08. 2010 do 07. 09. 2010, zo sumy 800,13 € od 08. 09. 2010 do 07. 10. 2010, zo sumy 773,13 € od 08. 10. 2010 do 07. 12. 2010, zo sumy 746,13 € od 08. 12. 2010 do 06. 01. 2011, zo sumy 719,13 € od 07. 01. 2011 do 08. 02. 2011, zo sumy 692,13 € od 09.02. 2011 do 07. 03. 2011, zo sumy 665,13 € od 08. 03. 2011 do 07. 04. 2011, zo sumy 638,13 € od 08. 04. 2011 do 08. 05. 2011, zo sumy 611,13 € od 09. 05. 2011 do 07. 06. 2011, zo sumy 584,13 € od 08. 06. 2011 do 07. 08. 2011, zo sumy 557,13 € od 08. 08. 2011 do 21. 08. 2011, zo sumy 549,13 € od 22. 08. 2011 do 06. 07. 2011, zo sumy 522,13 € od 08. 09. 2011 do 02. 10. 2011, zo sumy 514,13 € od 03. 10. 2011 do 06.10. 2011, zo sumy 487,13 € od 07. 10. 2011 do 07. 03. 2012, zo sumy 460,13 € od 08. 03. 2012, do 04. 04. 2012, zo sumy 433,13 € od 05. 04. 2012 do 07. 08. 2012, zo sumy 406,13 € od 08. 08. 2012 do 06. 09. 2012, zo sumy 379,13 € od 07. 09. 2012 do zaplatenia, ďalej na zaplatenie 6 % ročného úroku zo sumy 854,13 € od 19. 07. 2010 do 08. 08. 2010, zo sumy 827,13 € od 09. 08. 2010 do 07.09.2010, zo sumy 800,13 € od 08. 09. 2010 do 07. 10. 2010, zo sumy 773,13 € od 08. 10. 2010 do 07. 12. 2010, zo sumy 746,13 € od 08. 12. 2010 do 06. 01. 2011, zo sumy 719,13 € od 07. 01. 2011 do 08. 02. 2011, zo sumy 692,13 € od 09. 02. 2011 do 07. 03. 2011, zo sumy 665,13 € od 08. 03. 2011 do 07. 04. 2011, zo sumy 638,13 € od 08. 07. 2011 do 08. 05. 2011, zo sumy 611,13 € od 09. 05. 2011 do 07. 06. 2011, zo sumy 584,13 € od 08. 06. 2011 do 07. 08. 2011, zo sumy 557,13 € od 08. 08. 2011 do 21. 08. 2011, zo sumy 549,13 € od 22. 08. 2011 do 07. 09. 2011, zo sumy 522,13 € od 08. 09. 2011 do 02. 10. 2011, zo sumy 514,13 € od 03. 10. 2011 do 06. 10. 2011, zo sumy 487,13 € od 07. 10. 2011 do

07. 03. 2012, zo sumy 460,13 € od 08. 03. 2012 do 04. 04. 2012, zo sumy 433,13 € od 05. 04. 2012 do 07. 08. 2012, zo sumy 406,13 € od 08. 08. 2012 do 06. 09. 2012 a zo sumy 379,13 € od 07.09.2012 do zaplata, zmenkovú odmenu vo výške 1/3-tiny percenta zmenkovej sumy, t.j. 2,85 Eur a nahradiť mu trovy konania na účet právneho zástupcu žalobcu vo výške 95,24 Eur.

Žalobou podanou na súd dňa 28. 03. 2013 si žalobca uplatnil voči žalovanej zaplataenie zmenkovej sumy vo výške 379,13 Eur s príslušenstvom. Návrh žalobca podal na vzorovom tlačive A návrhu na uplatnenie pohľadávky podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia č. 861/2007 ES, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, k návrhu priložil originál zmenky a uviedol, že nežiada nariadiť súdne pojednávanie. Súd prvého stupňa doručil žalovanej tlačivo C podľa Nariadenia č. 861/2007 ES, žalovaná výzvu súdu prevzala, v lehote 30 dní sa k návrhu nevyjadřila.

Súd prvého stupňa s poukazom na čl. 19 Nariadenia č. 861/2007 ES postupoval podľa § 156 ods. 3 OSP a rozsudok v tejto veci vyhlásil dňa 29. 04. 2005, pričom oznámenie o vyhlásení rozsudku bolo vyvesené na úradnej tabuli súdu. Skutočnosti zistené z predložených dokladov vyhodnotil súd prvého stupňa podľa čl. 1 § 48 ods. 1, § 75, § 76 ods. 1 a 2, § 5 ods. 1, 2 a 3, § 34 ods. 1, § 10, § 11 ods. 1 a § 17 ods. 1 Zák. č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej len ZZŠ). Žalobca si uplatnil svoje právo z indosovanej zmenky, a to právo na zaplataenie zmenkovej sumy, dojednaného úroku, zákonného úroku a zmenkovej odmeny. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že zmenka obsahuje všetky formálne a aj materiálne požiadavky v zmysle § 75 Zákona č. 191/1950 Sb., pričom žalovaná nevzniesla žiadne námietky podľa § 17 ods. 1 ani podľa § 10 Zákona č. 191/1950 Sb., súd prvého stupňa preto návrhu žalobcu vyhovel v celom rozsahu. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP a žalobcovi ako účastníkovi, ktorý bol v spore úspešný, priznal náhradu trov konania za zaplataený súdny poplatok vo výške 22,50 Eur a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 72,74 Eur, t.j. spolu 95,24 Eur.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalovaná a namietala, že nemá možnosť takýto dlh uhradiť, je dôchodkyňa a zarába len 249,- Eur a spláca ešte ďalšie 2 exekúcie. Žiadala tiež, aby jej už nerástli žiadne úroky a tvrdila, že spoločnosti zaplatala viac ako je potrebné, pokiaľ by mohla dlh splácať, tak len v splátkach po 10,- Eur.

Žalobca sa k odvolaniu žalovanej vyjadřil písomným podaním zo dňa 05.08.2015 a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. Vo vyjadření žalobca poukazoval na charakter zmenky ako abstraktného cenného papiera a na zákonné nároky, na ktoré má žalobca ako majiteľ zmenky, ktorá zodpovedá formálnym náležitostiam stanoveným v zák. č. 191/1950 Zb. nárok v zmysle príslušných ustanovení uvedeného zákona. Poukazoval tiež na doterajšiu rozhodovaciu prax Krajského súdu v Banskej Bystrici ako súdu odvolacieho, najmä uznesenie sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne podobnej veci žalobcu a vo vyjadření k odvolaniu žalobca z tohto uznesenia krajského súdu citoval.

Podľa § 213 ods. 2 Zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len OSP), ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadřili.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, senát 43Cob vo svojej rozhodovacej činnosti v podobných veciach do 22. 12. 2015 vychádzal z platnej právnej úpravy Zák. č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej len ZZŠ) a z právneho názoru, že konanie v takýchto veciach je konaním o zaplataenie peňažného nároku vyplývajúceho zo zmenky, žalovaný má postavenie zmenkového dlžníka a pri indosovanej zmenky môže v konaní vznášať relevantné námietky týkajúce sa jeho vzťahu voči pôvodnému zmenkovému veriteľovi len v prípade, ak preukáže, že súčasný majiteľ zmenky pri nadobudnutí zmenky konal na škodu žalovaného ako dlžníka (§ 17 ZZŠ), ďalej že charakter zmenkového záväzku je prísne abstraktný a oddelený od zmluvného vzťahu, zmenka indosáciou stratila charakter zabezpečovacej zmenky (akou bola v súvislosti s poskytnutím spotrebiteľského úveru žalovanému, ktorý na zabezpečenie záväzku z tohto úveru vystavil spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. zmenku) a stala sa zmenkou na platenie. Ak zmenku predloženú v obdobných veciach žalobcom súd vyhodnotil ako platnú, pretože spĺňala všetky zákonom stanovené náležitosti tzv. zmenky vlastnej, a žalovaný nevzniesol kvalifikované námietky v zmysle § 17 ZZŠ, súd vychádzal zo záveru, že žalovaný ako zmenkový dlžník je povinný zaplatať žalobcovi ako majiteľovi zmenky zmenkovú sumu aj s príslušenstvom.

S účinnosťou od 22. 12. 2015 bol prijatý zák. č. 438/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len OSP) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, medzi inými aj Zák. č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej len ZZŠ).

V zmysle § 372y ods. 1 OSP v znení zák. č. 438/2015 Z.z., ak ods. 2 a 3 neustanovujú inak, na konania začaté pred dňom účinnosti tohto zákona sa použijú predpisy účinné odo dňa účinnosti tohto zákona.

Podľa § 79 ods. 3 OSP, v znení zák. č. 438/2015 Z.z., ak ide o žalobu, ktorou sa uplatňuje nárok zo zmenky alebo šeku proti žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, žalobca je povinný opísať aj rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu so žalovaným, a ak ide o žalobcu, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov, skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu jeho právnych predchodcov so žalovaným. K žalobe sa pripojí zmenka alebo šek a ďalšie listiny potrebné na uplatnenie práva z nich. Ak zmenka alebo šek boli vystavené na zabezpečenie záväzkov z písomnej zmluvy, pripojí sa k žalobe aj táto zmluva.

V zmysle § 79 ods. 4 OSP, v znení zák. č. 438/2015 Z.z., ak nie je dokázaný opak, platí, že nárok zo zmenky alebo šeku proti žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

V zmysle § 114 ods. 2 druhá veta OSP, v znení zák. č. 438/2015 Z.z., ak ide o vec týkajúcu sa uplatňovania nároku zo zmenky alebo šeku, ktorá vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, súd žalovaného poučí aj o možnosti uplatňovania námietok podľa osobitného predpisu.

Podľa čl. I § 17 Zák. č. 191/1950 Sb. v znení Zák. č. 438/2015 Z.z. kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Ak je žalovaným zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, možno majiteľovi robiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom vždy.

Podľa čl. I § 17 ods. 2 Zák. č. 191/1950 Sb. v znení Zák. č. 438/2015 Z.z., v konaní, v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmenky sa z úradnej povinnosti prihliadne na skutočnosti odôvodňujúce námietky podľa odseku 1, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky mohol uplatniť, ak jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

Najvyšší súd SR na spoločnom zasadnutí občiansko-právneho a obchodno-právneho kolégia dňa 20. 10. 2015 na návrh ministra spravodlivosti prijal v zmysle § 21 ods. 3 písm. b) a § 22 ods. 1 písm. b) Zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov zjednocovacie stanovisko k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov podľa Nariadenia č. 861/2007 s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa. Spoločné zjednocovacie stanovisko bolo zverejnené pod č. 93 v zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 8/2015 (Stanoviská a rozhodnutia vo veciach občiansko-právnych a obchodno-právnych). Podľa čl. I stanoviska ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že: 1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou, či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex-offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ; 2. pokiaľ súd nevzhliadne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí, prípadne vznesených námietok zohľadňujúcich ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinností posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

Podľa čl. II spoločného stanoviska, ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

Podľa čl. III spoločného stanoviska, aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať

a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.

Vychádzajúc z vyššie citovanej novelizácie právnej úpravy a s prihliadnutím aj na Spoločné stanovisko občiansko-právneho a obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu SR, odvolací súd v súlade s citovanou úpravou § 213 ods. 2 OSP vyzval žalobcu aj žalovaného, aby sa vyjadrili k možnému použitiu vyššie uvedených ustanovení, ako aj úpravy § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ostatných predpisov týkajúcich sa spotrebiteľa na tento prípad v lehote 10 dní. Zároveň odvolací súd vyzval žalobcu, aby v lehote 10 dní predložil písomnú zmluvu uzavretú pod č. XXXXXXXXXX medzi žalovaným ako dlžníkom a POHOTOVOSŤ, s. r. o. ako veriteľom, ktorý dlžníkovi poskytol úver vrátane všeobecných obchodných podmienok a dohody o vyplňovacom práve a označil rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa pôvodného vzťahu žalovaného s predchádzajúcim majiteľom zmenky. Odvolací súd v zmysle §114 ods. 2 OSP poučil tiež žalovaného o možnosti uplatnenia námietok podľa § 17 Zák. č. 191/1950 Zb., ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k predošlému majiteľovi zmenky za predpokladu, že jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

Žalobca sa na výzvu odvolacieho súdu vyjadril písomným podaním zo dňa 22.02.2016. V pomerne rozsiahlom vyjadrení žalobca predovšetkým namietal, že toto konanie je upravené Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. 07. 2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, ide o špeciálne procesné ustanovenia, ktoré regulujú celé konanie. Nariadenie je prameňom únieového práva a má prednosť pred právom vnútroštátnym, a preto sa na toto konanie podľa žalobcu nevzťahuje úprava § 79 ods. 3 OSP v aktuálnom znení. Poukazoval na to, že aj úprava § 372y ods. 1 OSP používa pojem „na konania“, preto aj ustanovenia Zák. č. 438/2015 sa použijú len na občianske súdne konania, a nie na toto konanie, ktoré je Európskym konaním vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Žalobca preto nemá povinnosť predložiť zmluvu, na základe ktorej bola zmenka vystavená. Prednosť únieového práva pred právom vnútroštátnym je jednou zo základných zásad právneho poriadku európskej únie, a vyplýva aj z čl. 7 ods. 2 veta druhá Ústavy SR, podľa ktorej právne záväzné akty európskych spoločenstiev a európskej únie majú prednosť pred zákonmi SR. Namietal tiež, že pokiaľ by ust. § 79 ods. 3 OSP v znení podľa Zák. č. 438/2015 Z.z. malo pôsobiť spätne aj na návrhy podané pred účinnosťou uvedeného zákona, zákonodarca by musel v zákone priamo stanoviť žalobcovi povinnosť doplniť návrh tak, ako to ustanovil v § 243f uvedeného zákona v súvislosti s novelizáciou § 39 ods. 4 Zák. č. 233/1995 Z.z. exekučný poriadok.

Žalobca ďalej namietal, že poskytol súdu dostatočne jasné a primerané informácie o uplatnenej pohľadávke, ktorá je založená na zmenkových nárokoch vyplývajúcich z platnej zmenky, originál ktorej žalobca súdu predložil a údaje zo zmenky preniesol presne do návrhu na uplatnenie pohľadávky, preto nemá čo doplniť alebo opraviť. Zdôraznil, že žalobca uplatnil v konaní majetkové práva zo zmenky a nie z pohľadávky. Predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah, pričom zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy a nie je možné ju podmieňovať inými okolnosťami, než ktoré sú na zmenke uvedené. V tejto súvislosti poukazoval na rozsudok NS ČR sp. zn. 25CoBo 1839/2000 zo dňa 22. 08. 2002, ale aj na rozhodnutie KS Banská Bystrica ako súdu odvolacieho sp. zn. 43CoZm 10/2013 zo dňa 21. 11. 2013, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci žalobcu a uvedené závery žalobcu o samostatnosti zmenkového záväzku a jeho oddelenia od prípadného záväzku, na základe ktorého vznikol, potvrdzuje.

Súd je podľa žalobcu oprávnený skúmať iba, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré musia byť na nej uvedené zo zákona, aby bola platná, nie však podmienky vystavenia zmenky a ani jej neprípustnosť. Posudzovanie základného vzťahu by malo podľa žalobcu význam len vtedy, keby žalovaný ako spotrebiteľ vzniesol voči žalobcovi ako majiteľovi zmenky námietky v zmysle § 17 ZZŠ, že k indosácii došlo na jeho škodu, čo by však musel v konaní aj preukázať. Žalobca tiež tvrdil, že novela v zák. č. 438/2015 Z.z. porušuje aj čl. 17 Prílohy č. I Dohovoru o jednotnom zmenkovom práve zo dňa 07. 06. 1930, ktorý je ratifikovaný už zo strany 16 členských štátov európskej únie a aj Slovenská republika by mala podľa žalobcu tento dohovor ratifikovať a zosúladiť s ním svoju právnu úpravu a nie sa od neho odchyľovať. Úprava § 79 ods. 3 OSP v novelizovanom znení nemôže podľa žalobcu pôsobiť retroaktívne, zároveň je aj v rozpore s Dohovorom o jednotnom zmenkovom práve, čím dochádza k porušovaniu čl. 1 Ústavy SR, podľa ktorého SR uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná a svoje ďalšie medzinárodné záväzky. Žalobca žiadal, aby súd pokračoval v Európskom konaní na základe podaného návrhu podľa čl. 4 a čl. 5 Nariadenia č. 861/2007

z 11. 07. 2007 bez aplikácie § 79 ods. 3 OSP, pričom zároveň poukázal aj na lehoty ustanovené v čl. 5 bod 2 a 3 a čl. 7 bod 1 Nariadenia.

Odvolačný súd nariadil v tejto veci pojednávanie na 12. 05. 2016, na ktoré predvolal účastníkov konania, pričom žalobcovi zaslal fotokópiu Zmluvy o úvere uzavretej dňa 23.09.2009 medzi obchodnou spoločnosťou POHOTOVOSTĚ ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom pod č. XXXXXXXXXX, na rube úverovej zmluvy sú Všeobecné podmienky poskytnutia úveru. Žalovanej s predvolaním doručil vyjadrenie žalobcu zo dňa 22.02.2016.

Právny zástupca žalobcu na výzvu odpovedal aj podaním zo dňa 27. 04. 2016, v ktorom sa vyjadroval k informácii odvolacieho súdu, že okrem listín predložených účastníkmi konania mieni vykonať dokazovanie aj zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXX a všeobecnými obchodnými podmienkami. Žalobca opakovane poukazoval na to, že toto konanie sa riadi úpravou Nariadenia, ktoré je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch. Nariadenie je prameňom únieového práva, má prednosť pred vnútroštátnou úpravou, čo musí aj súd rešpektovať. Poukázal na to, že žalobca a podľa dostupných informácií ani žalovaná dokazovanie úverovou zmluvou nenavrhli, predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový vzťah. Žalobca v konaní predložil zmenku, ktorá je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy a nie je možné spájať ju či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Opakovane poukazoval na uznesenie KS Banská Bystrica ako súdu odvolacieho sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21. 11. 2013, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci žalobcu a potvrdzuje uvedené názory žalobcu. Žalobca preto žiadal, aby súd pokračoval v konaní podľa príslušných ustanovení Nariadenia, pričom poukazoval aj na lehoty ustanovené v čl. 5 bod 2 a 3 a čl. 7 bod 1 Nariadenia.

Právny zástupca žalobcu písomným podaním zo dňa 11. 05. 2016 ospravedlnil neúčast' žalobcu na pojednávaní z dôvodu kolízie pojednávania s pojednávaním v inej právnej veci, kde právny zástupca žalobcu zastupuje účastníka konania a zároveň namietal, že v tomto prípade nie sú splnené podmienky Nariadenia č. 861/2007 na nariadenie ústneho pojednávania, ústne pojednávanie nie je nevyhnutné na zabezpečenie riadneho súdneho procesu, nakoľko podľa príslušných ustanovení Nariadenia je potrebné prihliadať na efektívnosť a hospodárnosť konania, konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné a súd nariadi ústne pojednávanie len ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiadajú niektorá zo strán. Pokiaľ odvolací súd mal za to, že je potrebné v tejto veci nariadiť pojednávanie, mal podľa žalobcu o tom rozhodnúť formou uznesenia. Žalobca tiež uviedol, že nemá námietky, aby sa otvorilo pojednávanie v jeho neprítomnosti a nežiadal odročenie pojednávania z dôvodu jeho neprítomnosti, pričom vychádzal zo skutočnosti, že nemá vedomosť o tom, že by žalovaný popieral uplatnenú pohľadávku. Pokiaľ akýmkoľvek spôsobom dôjde k popretiu uplatnenej pohľadávky, žalobca žiada, aby súd pojednávanie odročil, oboznámil žalobcu s navrhnutými dôkazmi a formulovanými námietkami, rovnako tak v prípade, ak žalovaný navrhne vykonať dôkazy alebo ak súd vykoná dôkazy žalobca žiada, aby súd vo veci neukončil dokazovanie, ale aby pojednávanie odročil, žalobcu oboznámil s navrhnutými dôkazmi a aby mu umožnil uplatniť právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a ku všetkým vykonaným dôkazom. Zároveň požiadal o zaslanie rovnopisu zápisnice z pojednávania.

Žalovaná neúčast' na pojednávaní ospravedlnila písomným podaním zo dňa 19.04.2016 z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu a pripojila vyjadrenie zo dňa 18.04.2016, v ktorom namietala, že na pôžičku, ktorú si vzala vo výške 350,- Eur zaplatila už 2.765,- Eur, čo považuje za úžeru a absolútne s touto sumou nesúhlasí. Uviedla, že je dôchodkyňa, má nízky dôchodok 240,- Eur, pokiaľ ide o preukázanie platieb a poukážok nachádzajú sa u jej právničky.

Odvolačný súd s poukazom na § 211 ods. 2 a §101 ods. 2 OSP prejednal vec v neprítomnosti účastníkov konania.

Zo zmenky, ktorú žalobca predložil súdu s návrhom odvolací súd zistil, že táto bola vystavená v Detve dňa 23.10.2009 v prospech zmenkového veriteľa POHOTOVOSTĚ, s. r. o., IČO: 358 07 598, Pribinova 25, Bratislava, ide o zmenku „bez protestu“ s poznámkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Ako vystaviteľ je na zmenke uvedená žalovaná, identifikovaná adresou a rodným číslom, na zmenke je aj podpis žalovanej ako vystaviteľa. Na zmenke sú ešte údaje o čísle zmluvy: XXXXXXXXXX, je na nej uvedená zmenková suma 854,13 Eur a zmenkový úrok 0,25% denne od 14. 04. 2010. Zmenka je vypísaná na predtlačenej formulári, rukou sú na nej dopísané údaje o mieste a dátume vystavenia, ďalej

č. zmluvy, ako aj údaje o žalovanej, zatiaľ čo zmenková suma a dátum začiatku úročenia je na zmenke doplnený tlačенou formou. Na rube zmenky je údaj o indosácii: „namiesto nás na rad CD Consulting s.r.o., K červenému dvoru 3269/25A, Praha, ČR, IČO: 264 297 05“ s podpisom konateľa spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. L. I..

Z predloženého spisu odvolací súd okrem iného tiež zistil, že aj keď žalovaná nevrátila súdu tlačivo C s odpoveďou súdom stanovenej lehote (zásielku súdu s výzvou, fotokópiou návrhu, fotokópiou zmenky a tlačivom C prevzala 28. 11. 2013), následne sa vo veci vyjadrila. Súd prvého stupňa nariadil v tejto veci pojednávanie na 05. 02. 2014, na ktoré predvolal účastníkov konania. Žalovaná neúčast' na tomto pojednávaní ospravedlnila písomným podaním doručeným súdu dňa 22. 01. 2014 v ktorom namietala, že z poskytnutého úveru už nedlhuje nič, celý svoj dlh splatila. Napriek ospravedlneniu sa žalovaná nakoniec na pojednávanie dňa 05. 02. 2014 dostavila a opakovane namietla, že obe pôžičky, ktoré si zobrala od spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. zaplatila, pričom prvú si zobrala na sumu 10.000,- Sk a druhú na 9.350,- Sk, zaplatila celkove vyše 27.000,- Sk na tieto pôžičky a má za to, že sumu, ktorú si požičala už dávno preplatila. Na pojednávaní dňa 05. 02. 2014 žalobca svoju neúčast' ospravedlnil, súd toto pojednávanie odročil na neurčito, následne uznesením č. k. 9C/89/2013-57 zo dňa 04. 03. 2014 prerušil toto konanie až do skončenia konania o prejudiciálnej otázke, ktorú položil KS Prešov, uznesením sp. zn. 6Co/156/2013 zo dňa 16.10.2013 Súdnemu dvoru EÚ. Na odvolanie žalobcu bolo uvedené uznesenie o prerušení konania uznesením KS Banská Bystrica ako súdu odvolacieho č. k. 43Cob/341/2014-90 zo dňa 30. 07. 2014 zrušené a vec bola vrátená súdu prvého stupňa. K odvolaniu žalobcu voči uvedenému uzneseniu o prerušení konania sa vyjadrila aj žalovaná písomným podaním zo dňa 29. 05. 2014, kde opakovane namietala, že úver už zaplatila.

Odvolací súd doplnil dokazovanie Zmluvou o úvere uzavretou dňa 23.10.2009 medzi veriteľom POHOTOVOSTĚ, s. r. o. (zastúpená mandátárom M. F.) a žalovanou ako dlžníčkou, na ktorej je uvedené číslo zmluvy XXXXXXXXXX. Podľa tejto zmluvy o úvere sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi úver v sume 350,- Eur, t. j. 10.544,10 Sk, v nich sa zaviazal zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 346,- Eur (10.423,60 Sk), dlžník sa teda zaviazal veriteľovi celkovo zaplatiť čiastku 696,- Eur (20.967,70 Sk) v 12-mesačných splátkach po 58,- Eur (1.747,31 Sk) počnúc dňom 28.11.2009. Žalovaná ako dlžník na zmluve o úvere potvrdila dátum prevzatia peňazí dňa 23.10.2009, teda v deň uzavretia zmluvy. Na rube zmluvy o úvere sú uvedené Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, kde v bode 14 je Dohoda o vyplnení zmenky. Podľa dohody o vyplnení zmenky na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavenej zmenky zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný, teda keď dlžník neuhradí včas 4 po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

Vyššie uvedenú zmluvu o úvere odvolací súd oboznámil z exekučného spisu OS Zvolen sp. zn. 27Er/70/2011 vo veci oprávneného Pohotovost' s.r.o. proti žalovanej ako povinnej, fotokópiu zmluvy o úvere založil do spisu a zaslal ju aj žalobcovi spolu s predvolaním na pojednávanie.

Zo skutočností zistených z predloženého spisu, doplnených vykonaným dokazovaním odvolací súd zistil, že zmenka predložená v tomto konaní žalobcom bola vystavená a žalovanou podpísaná ako zmenka zabezpečovacia k Zmluve o úvere uzavretej dňa 23.10.2009 medzi veriteľom Pohotovost' s.r.o. Bratislava a žalovanou ako dlžníčkou, na zmluve ako aj na zmenke je uvedené číslo zmluvy XXXXXXXXXX, zmenka bola vystavená a podpísaná v ten istý deň, ako zmluva o úvere, 23.10.2009. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že ide o tzv. blankozmenku, ktorá mala byť a zrejme aj veriteľom bola vyplnená v súlade s Dohodou o vyplnení zmenky (bod 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru). Zmenka bola vystavená na predtlačí pripravenej veriteľom Pohotovost' s.r.o. a okrem zákonom predpísaného textu „zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad Pohotovost' s.r.o. Bratislava“, bol na nej nepochybné vopred uvedený aj zmenkový úrok 0,25% denne, ďalej údaj o splatnosti veriteľovi Pohotovost' s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, ako aj ďalšie údaje „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Na zmenke je dopísaná zmenková suma 854,13 Eur

a dátum začiatku úročenia 14.04.2010. Na zmenke sú pripravené v predtlačí aj údaje o ručiteľovi, v tejto časti však zmenka vyplnená nebola. Ako vystaviteľ je na zmenke uvedená žalovaná, ktorá zmenku zrejme aj podpísala. Aj keď žalovaná na pojednávaní tvrdila, že si nepamätá, že by zmenku podpisovala, jej podpis na zmenke je pri bežnom porovnaní rovnaký s jej podpisom na úverovej zmluve. Vzhľadom aj na okolnosti vystavenia zmenky odvolací súd nepochyboval o tom, že zmenka je vlastnoručne podpísaná žalovanou, ktorá túto listinu zrejme podpísala spolu so zmluvou o úvere, na ktorej sa nachádzajú celkovo 3 jej podpisy s tým, že zrejme tento podpis považovala za ďalší podpis potrebný k tomu, aby jej bol poskytnutý úver (jedným z podpisov na úverovej zmluve potvrdila aj prevzatie v zmluve dohodnutého úveru, sumu 350,- Eur). Podľa rubopisu na zmenke bola táto indosovaná na žalobcu, ktorý si v tomto konaní ako majiteľ zmenky uplatnil právo na zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 854,13 Eur aj s prísl., pričom okrem iného uviedol, že indosant predložil zmenku k zaplateniu a vystaviteľ, teda žalovaná doposiaľ zaplatila 475,- Eur, ktorá bola započítaná na zmenkovú istinu.

Ako už bolo uvedené, žalobca svoj návrh proti žalovanej podal na predpísanom tlačive „Návrh na uplatnenie pohľadávky“ podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.07.2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len Nariadenie).

Podľa čl. 5 bod 1 Nariadenia, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiadá niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

Podľa čl. 19 Nariadenia, pokiaľ toto Nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Odvolaciemu súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že spoločnosť POHOTOVOSŤ, s. r. o., IČO: 358 075 98, Bratislava ako veriteľ poskytovala v minulosti, a aj v roku 2009 úvery fyzickým osobám - nepodnikateľom, tieto zmluvy o úvere uzatvárala ako formulárové zmluvy s predtlačnými VOP (všeobecné obchodné podmienky) na druhej strane, súčasťou VOP bola aj dohoda o vyplnení zmenky, pričom zmenku ako blankozmenku predkladala dlžníkom na podpis spolu s podpisom úverovej zmluvy. Následne POHOTOVOSŤ, s. r. o. tieto zmenky indosovala (postúpila rubopisom) na žalobcu, ktorý si ako majiteľ zmeniek uplatnil práva voči zmenkovým dlžníkom a to podľa Nariadenia, na predpísanom tlačive A. Zmluvy o úvere, ktoré POHOTOVOSŤ, s. r. o. uzatvárala, boli spotrebiteľskými zmluvami a vzťahovala sa na ne príslušná Európska a aj Slovenská legislatíva upravujúca takéto zmluvy.

Ako už bolo uvedené, Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, senát 43Cob až do 22.12.2015 v podobných veciach vychádzal z platnej právnej úpravy Zák. č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej len ZZŠ) a z právneho názoru, že konanie v takýchto veciach je konaním o zaplatenie peňažného nároku vyplývajúceho priamo zo zmenky ako z cenného papiera, žalovaný má postavenie zmenkového dlžníka a v konaní voči žalobcovi, ktorý uplatňuje nárok z indosovanej zmenky môže vznášať relevantné námietky týkajúce sa jeho vzťahu voči pôvodnému zmenkovému veriteľovi (POHOTOVOSŤ, s. r. o.) len ak preukáže, že žalobca ako súčasný majiteľ zmenky pri nadobudnutí zmenky konal na škodu žalovaného ako dlžníka (§ 17 ZZŠ), zdôrazňoval charakter zmenkového záväzku, ktorý je prísne abstraktný a oddelený od zmluvného vzťahu s tým, že indosáciou zmenka stratila charakter zabezpečovacej zmenky, ako bola v súvislosti s poskytnutím spotrebiteľského úveru žalovanému zo strany pôvodného veriteľa POHOTOVOSŤ, s. r. o., a stala sa zmenkou na platenie. Pokiaľ zmenkový dlžník relevantné námietky v zmysle § 17 ZZŠ nevzniesol, a zmenka predložená žalobcom bola zmenkou platnou, teda spĺňala všetky náležitosti zmenky vlastnej uvedené v ZZŠ, odvolací súd považoval nárok žalobcu zo zmenky za oprávnený vrátane príslušenstva (na zmenke uvedeného úroku z omeškania 0,25% denne, zmenkového úroku 6% ročne a zmenkovej odmeny vo výške 1/3% zmenkovej sumy).

S účinnosťou od 22.12.2015 odvolací súd pri rozhodovaní v podobných veciach o nárokoch žalobcu vychádzal z vyššie citovanej právnej úpravy Zák. č. 438/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák. č. 99/1963 Zb. (OSP) a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, medzi inými aj zák. č. 191/1950 Zb. ZZŠ. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu je preto v rozpore s jeho predchádzajúcou rozhodovacou

činnosťou (napr. uznesenie 43CoZm/10/2013 zo dňa 21. 11. 2013, 43CoZm/26/2013 zo dňa 28.11.2013, 43Cob/252/2014 zo dňa 19. 03. 2015 a ďalšie), kde pri rozhodovaní vychádzal z vyššie uvedeného právneho názoru a nárok žalobcu pokiaľ sa opieral o platnú zmenku, považoval za oprávnený vrátane príslušenstva.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti známe odvolaciemu súdu z jeho rozhodovacej činnosti, ako aj na skutočnosti zistené z predloženého spisu považoval odvolací súd v tomto prípade za potrebné nariadiť vo veci pojednávanie. K námietkam žalobcu, že na tento prípad sa nevzťahuje úprava § 79 ods. 3 OSP v novelizovanom znení, nakoľko návrh bol podaný podľa Nariadenia, ide o Európske konanie, ktoré sa riadi Nariadením ako špeciálnym procesným ustanovením, ktoré upravuje konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, odvolací súd poukazuje na čl. 19 samotného Nariadenia „Rozhodné procesné právo“, podľa ktorého pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie. Nariadenie ako špeciálna procesná úprava má prednosť pred vnútroštátnou úpravou v tých veciach, ktoré upravuje, pokiaľ nariadenie niektoré procesné postupy neupravuje, konanie sa riadi Občianskym súdnym poriadkom (samozrejme, nemôže ísť o úpravu, ktorá by bola v rozpore s Nariadením). Ako už bolo uvedené, vzhľadom na odvolaciemu súdu známe okolnosti tohto prípadu, vzhľadom na vyššie uvedenú novelizáciu relevantných zákonov a vzhľadom na rozhodnutie súdu prvého stupňa považoval odvolací súd za vhodné nariadiť pojednávanie. V súlade s úpravou § 213 ods. 2 OSP odvolací súd vyzval účastníkov konania, aby sa vyjadrili k aplikácii príslušných ustanovení OSP, Občianskeho zákonníka, Zák. č. 191/1950 Zb. ZZŠ, ako aj zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v novelizovanom znení v zmysle zák. č. 438/2015 Z.z.

V prípade Občianskeho súdneho poriadku ide o procesno-právnu normu, ktorá v zásade nadobúda účinnosť dňom jej vyhlásenia s tým, že prípadné výnimky z tejto zásady sú priamo upravené v príslušnom zákone. S poukazom aj na cit. úpravu § 372y OSP platí novelizovaná úprava § 79, teda novoprijaté ods. 3 a 4 odo dňa účinnosti zák. č. 438/2015 Z.z., teda od 22. 12. 2015. Bez ohľadu na to, že zákon vyslovene neuvádza, že žalobca je povinný návrh doplniť o zmluvu, počnúc odo dňa účinnosti zákona žalobcovi takáto povinnosť vznikla, samozrejme, nemôže byť postihovaný za to, že pred o dňom účinnosti zákona návrh o zmluvu nedoplnil, resp. že podal návrh v súlade s dovtedy platnou právnou úpravou.

Odvolací súd preto vyzval žalobcu aj na predloženie písomnej zmluvy uzavretej v tomto prípade medzi žalovanou ako dlžníčkou a POHOTOVOSTĚ, s. r. o. ako veriteľom (č. zmluvy bolo uvedené na zmenke, dátum zmluvy bol rovnaký ako dátum vystavenia zmenky) a tiež aby označil rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa pôvodného vzťahu žalovanej s predchádzajúcim majiteľom zmenky (§ 79 ods. 3 a 4 OSP). Žalobca nepreukázal, ale ani netvrdil, že zmenka nebola vystavená v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, vzhľadom aj na § 79 ods. 4 OSP preto platí, že nárok zo zmenky v tomto prípade vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

Vychádzajúc z toho, že žalobca podal žalobu ako majiteľ indosovanej zmenky, a teda nemusí mať žiadne vedomosti o predchádzajúcom zmluvnom vzťahu medzi žalovanou a spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o., najmä nemá k dispozícii príslušnú úverovú zmluvu, odvolací súd túto úverovú zmluvu zabezpečil z exekučného súdu OS Zvolen sp. zn. 27Er/70/2011 a jej fotokópiu zaslal žalobcovi spolu s predvolaním na pojednávanie. Odvolací súd tiež zopakoval dokazovanie zmenkou, ktorú predložil žalobca. Z výzvy odvolacieho súdu zo dňa 03. 02. 2016 muselo byť žalobcovi známe, že odvolací súd doplní dokazovanie o oboznámenie sa s úverovou zmluvou, ktorú uzavrel právny predchodca žalobcu a pôvodný majiteľ zmenky POHOTOVOSTĚ, s. r. o. so žalovanou ako dlžníčkou a v súvislosti s ktorou bola zmenka ako zabezpečovacia zmenka aj vystavená. Odvolací súd preto dospel k záveru, že v tomto prípade sú splnené všetky podmienky v zmysle § 101 ods. 2 OSP na to, aby vec na pojednávaní prejednal a aj rozhodol. Napokon, žalobca sa na pojednávanie nedostavil, neúčast' ospravedlnil len kolíziou nariadeného termínu pojednávania na odvolacom súde s iným pojednávaním, kde právny zástupca žalobcu je predvolaný ako právny zástupca účastníka. Odvolací súd mal za to, že žalobca ako právnická osoba poskytujúca advokátske služby mal možnosť zabezpečiť si účasť na pojednávaní a k dokazovaniu sa vyjadriť.

Nariadenie pojednávania v tejto veci je v súlade aj s čl. 5 bod 1 Nariadenia, pričom odvolací súd nebol povinný osobitným uznesením rozhodnúť o nariadení pojednávania, takéto uznesenie by bolo potrebné

vydať len v prípade, že súd odmietne žiadosť niektorej zo strán na nariadenie pojednávania, čo však nebol tento prípad.

Dokazovaním odvolací súd zistil, že zmluva o úvere uzavretá dňa 23.10.2009 pod č. XXXXXXXXXX medzi obchodnou spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s. r. o. ako veriteľom a žalovanou ako dlžníčkou je zmluvou spotrebiteľskou, a zmenka predložená v konaní žalobcom bola vystavená žalovanou práve v súvislosti so zabezpečením záväzku z tejto zmluvy o úvere.

Podľa § 52 ods. 1 Zák. č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 4 ods. 6 Zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia vyššie uvedenej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

Podľa § 4 ods. 7 Zák. č. 258/2001 Z.z., veriteľ zodpovedá za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením odseku 6 veriteľom.

Vykonaným dokazovaním odvolací súd zistil, že zmluva o úvere zo dňa 23.10.2009 uzavretá medzi veriteľom POHOTOVOSŤ, s. r. o. a žalovanou neobsahovala povinné údaje takejto zmluvy v zmysle

príslušných ustanovení zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (§ 4 ods. 2), keď neobsahovala úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky jej uplatňovania, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobie, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny, neobsahovala ani ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vypočítanú na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keď mali byť tiež uvedené všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. V zmysle § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy sa preto spotrebiteľský úver poskytnutý na základe uvedenej zmluvy považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Nakoľko však žalobca uplatňoval v tomto konaní výlučne nárok zo zmenky, odvolací súd postupujúc v súlade s cit. úpravou § 17 ods. 2 ZZŠ z úradnej povinnosti prihliadal najmä na všetky námietky, ktoré by žalovaná mohla uplatniť v súvislosti s dohodou o vyplňovacom práve k zmenke, na základe ktorej bola zmenka veriteľom vyplnená a následne indosovaná na žalobcu.

Odvolací súd zistil, že Dohoda o vyplnení zmenky je uvedená v bode 14 všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú uvedené na rubovej strane zmluvy o úvere, VPP obsahujú celkom 20 bodov a nie sú osobitne podpísaná žalovanou. V prípade dohody o vyplnení zmenky nejde o individuálne dohodnutú podmienku úverovej zmluvy. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na úpravu § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom pre tento prípad (ku dňu vystavenia zmenky) podľa ktorého veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru, ďalej zmenku vyplnenú veriteľom v rozpore s touto úpravou veriteľ nesmie prijať, pričom ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Dohoda o vyplnení zmenky uvedená v tomto prípade vo VPP, ktorá umožňovala vystavenie blankozmenky s tým, že zmenková suma v čase vyplnenia je ponechaná na veriteľa a táto suma môže byť (a vo väčšine prípadov aj je) v čase vyplnenia v rozpore s touto úpravou, je minimálne obchádzaním § 4 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch. Pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv je dlžník tou slabšou stranou, v záujme obstarania finančnej hotovosti pristúpi na podmienky veriteľa bez toho, aby sa s nimi podrobne oboznámil, resp. sú mu tieto podmienky predložené len ako VPP na zadnej strane formulárovej, veriteľom vopred pripravenej úverovej zmluvy, ako tomu bolo aj v tomto prípade. Pri výklade vyššie cit. úpravy § 4 ods. 6 a ods. 7 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (zrušený zákonom č. 129/2010 Z.z.) je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné a dospieť k takému výkladu, že spoločnosť POHOTOVOSŤ, s. r. o. bola v tomto prípade povinná postupovať tak, aby nedochádzalo z dôvodu zjavnému nepomeru dohodnutých zmluvných podmienok v neprospech spotrebiteľa ku vzniku škody na jeho strane a bola povinná pri vystavení zmenky zabezpečujúcej splnenie spotrebiteľského úveru postupovať spôsobom, ktorý by žalovanej ako dlžníkovi umožnil rovnakú obranu proti nadobúdateľovi zmenky ako proti pôvodnému veriteľovi. Takáto povinnosť veriteľom pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv vyplýva aj z úpravy § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Obchodná spoločnosť POHOTOVOSŤ, s. r. o. týmto spôsobom nepostupovala, keď v dohode o zmenke uviedla, že žalovaný vystaví v jej prospech zmenku „na rad“, tzv. ordre zmenku, a nie zmenku „nie na rad“ tzv. rekta - zmenku. V prípade zmenky „na rad“ je možné jednoduchým prevodom zmenky sťažiť postavenie zmenkového dlžníka voči novému majiteľovi zmenky, keď pri uplatnení námietok týkajúcich sa pôvodného vzťahu so svojim veriteľom musí splniť podmienky v zmysle cit. § 17 ods. 1 ZZŠ (do 22. 12. 2015 nemal § 17 ZZŠ ods. 2 a 3). Ako už bolo uvedené, zmenku pripravil veriteľ, ktorý mohol na zmenke uvedením poznámky „nie na rad“ indosáciu zmenky vylúčiť, čo však neurobil.

Takýto spôsob vystavenia blankozmenky (bez poznámky „nie na rad“ a s uvedeným 0,25% úrokom denne) a takýmto spôsobom vopred vo VPP pripravená dohoda o jej vyplnení vo vzťahu k spotrebiteľom, od ktorých nie je možné očakávať podrobnejšie poznatky o zmenkovom práve, je možné hodnotiť aj ako zneužitie práva zo strany veriteľa zo spotrebiteľskej zmluvy. V Dohode o vyplnení zmenky nie sú uvedené dostatočné informácie o tom, čo veriteľ do zmenky vyplní ako zmenkovú sumu, v dohode uvedený údaj „bude pozostávať zo všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktorému vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky“ je nepresný a nezrozumiteľný, nie je z neho zrejmé, či bude dodržaná citovaná

úprava § 4 ods. 6 Zák. č. 258/2001 Z.z. platná v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy a vzhľadom aj na to, že v zmluve chýbajú zákonom predpísané údaje o úročení úveru a o ročnej priemernej miere nákladov, na základe čoho by bol považovaný poskytnutý úver za úver bez úrokov a poplatkov, je možné dohodu o vyplňovacom práve hodnotiť ako dohodu, v ktorej je obsiahnutý hrubý nepomer v neprospech spotrebiteľa a preto ide o neplatnú zmluvnú podmienku. Aj žalobca ako majiteľ indosovanej zmenky musel podľa názoru odvolacieho súdu o tom, že zmenka bola vystavená v súvislosti so spotrebiteľským úverom, vedieť.

Z predloženého spisu mal odvolací súd navyše tiež preukázané, že na základe zmluvy o úvere v súvislosti s ktorým bola vystavená žalobcom predložená zmenka bol žalovanej poskytnutý zo strany POHOTOVOSTĚ, s. r. o. spotrebiteľský úver vo výške 350,- Eur, pričom na zmenku, ktorá bola vyplnená na 854,13 Eur, zaplatila už sumu 475,- Eur, čo napokon uvádza aj žalobca v podanom návrhu. Z uvedeného zistenia je nepochybné, že samotnú sumu poskytnutého úveru žalovaná spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o. uhradila.

Postup zo strany pôvodného veriteľa, ktorý uzavrel spotrebiteľskú zmluvu je v rozpore aj s dobrými mravmi, nakoľko zmenkový úrok 0,25% denne predstavuje sadzbu 91,25% ročne, čo je v hrubom nepomere s poskytnutým plnením a aj vo vzťahu k zabezpečovanej povinnosti dlžníka plniť dlh riadne a včas.

Dohodu o vyplnení zmenky obsiahnutú vo VPP považoval odvolací súd za neprimeranú zmluvnú podmienku dohodnutú výrazne v neprospech dlžníka, pričom ako už bolo uvedené nebola táto zmluvná podmienka osobitne dojednaná, a preto túto dohodu súd vyhodnotil ako neplatnú. Uvedená dohoda je neplatná aj podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z.).

Odvolací súd ďalej dospel k záveru, že zo skladby zmenkových dlžníkov, ktorí vystavili zmenky a ide výlučne o fyzické osoby muselo byť žalobcovi ako indosatárovi zrejmé, že zmenky boli vystavené v súvislosti so spotrebiteľskými úvermi (na zmenke je aj údaj o čísle zmluvy). Napokon, žalobca v návrhoch žaloval buď znížené sumy o splátky úveru, keď zohľadnil čiastočnú úhradu zo strany dlžníkov, resp. v niektorých prípadoch žaloval len zmenkové úroky a odmenu. Takéto údaje mohol zistiť len z podkladov predložených mu zo strany pôvodného veriteľa POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Žalobca preto musel vedieť nielen to, že sa jedná o zmenky na rad (keďže boli na neho rubopisované), ale aj to, že medzi dlžníkom a spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o. bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere. Napokon, nie je vylúčené, že k odpočtu splátok okrem informácií o spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. mal k dispozícii aj údaje zo zmluvy o úvere.

Pokiaľ žalobca poukazuje na úpravu Dohovoru o jednotnom zmenkovom práve zo dňa 07.06.1930, odvolací súd uvádza, že text tohto Dohovoru bol Československou republikou prevzatý do Zák. č. 191/1950 Zb. ZZŠ, ktorý je v súčasnosti súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky. Novelizácia čl. I § 17 ZZŠ Zákonom č. 438/2015 Z.z. (pridané vyššie citované ods. 2 a 3) nezasahuje do úpravy ZZŠ, ani ju nemení, iba upravuje podmienky uplatňovania a posudzovania kauzálnych námietok zmenkového dlžníka týkajúcich sa jeho vzťahu k pôvodnému majiteľovi zmenky pri indosovanej zmenke v tých prípadoch, keď zaviazanosť toho, kto je zo zmenky žalovaný, vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou. Takáto úprava nie je v rozpore s európskou legislatívou, ktorá kladie dôraz na ochranu spotrebiteľa. Nejde o neprípustnú retroaktivitu, novelizácia nezasahuje do práv a povinností nadobudnutých pred účinnosťou novely, iba dopĺňa úpravu námietok pre prípady, keď zo zmenky je žalovaný spotrebiteľ. Napokon, s účinnosťou od 01. 01. 2011 je zabezpečenie nárokov veriteľa zo spotrebiteľského úveru zmenkou zo zákona zakázané.

Aj keď neplatnosť dohody o vyplnení zmenky nespôsobuje neplatnosť zmenky podľa ZZŠ, zakladá dôvodnú obrahu dlžníka proti povinnosti zaplatiť takúto zmenku, a to nielen pôvodnému veriteľovi, ale aj indosatárovi, ktorý ju napokon ani nemal prijať. Záväzok spotrebiteľa k založeniu zmenkovej obligácie je podľa názoru odvolacieho súdu neplatný, a pôvodný majiteľ zmenky nemohol preniesť na žalobcu ako nadobúdateľa zmenky práva zodpovedajúce neplatnému záväzku, teda práva, ktoré platne nenadobudol. Ako už odvolací súd uviedol, samotná zmenka predložená žalobcom v konaní je platná, obsahuje všetky náležitosti úpravy ZZŠ nevyhnutné pre platnosť zmenky ako cenného papiera, z vyššie uvedeného dôvodu však súd žalobcovi práva uplatnené zo zmenky voči žalovanej nepriznal. A keďže

žalobca si, ako to opakovane v konaní zdôrazňoval, uplatnil iba práva zo zmenky, odvolací súd dospel k záveru, že takéto práva žalobcovi priznať nemôže, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh žalobcu zamietol.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a 2 a §142 ods. 1 OSP. V konaní bola žalovaná úspešná v celom rozsahu. Nakoľko jej však v konaní na súde prvého stupňa žiadne trovy nevznikli, odvolací súd jej náhradu trov prvostupňového konania nepriznal. Žalovanej naopak priznal náhradu trov odvolacieho konania, a to náhradu za zaplatený súdny poplatok za odvolanie vo výške 22,50 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.